KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 7 päivänä helmikuuta 1996,

Italian Friuli-Venezia Giulia -alueen lisärahoituksen muodossa myöntämästä tuesta ekologisten parannusten mahdollistamiseksi kotieläinten astutustoiminnassa

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(96/474/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 [1], sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 424/95 [2], ja erityisesti sen 24 artiklan,

on perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti vaatinut niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, ja on ottanut nämä huomautukset huomioon,

sekä katsoo, että

I.

1. Italian pysyvä edustusto Euroopan yhteisöissä toimitti 1 päivänä syyskuuta päivätyllä ja 7 päivänä syyskuuta 1992 vastaanotetuksi kirjatulla kirjeellä EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiedoksi luonnoksen alueelliseksi laiksi (Friuli-Venezia Giulia) n:o 364/1 astutusta harjoittaville asemille myönnettävästä tuesta. Italian viranomaiset toimittivat komissiolle lisätietoja 25 päivänä tammikuuta, 3 päivänä kesäkuuta sekä 9 päivänä joulukuuta 1993 päivätyillä kirjeillä.

   Komissio ilmoitti 22 päivänä helmikuuta 1994 päivätyllä kirjeellään Italian hallitukselle päätöksensä perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn aloittamisesta alueellisen lakiesityksen n:o 364/1 30 artiklassa säädettyjä toimenpiteitä vastaan, sillä nämä toimenpiteet vaikuttavat toimintatuilta, joihin ei voida soveltaa mitään perustamissopimuksen 92 artiklassa määrättyä poikkeusta ja joita ei näin ollen voida pitää yhteismarkkinoille soveltuvina.

   Komissio vaati Italiaa esittämään huomautuksensa osana kyseistä menettelyä. Komissio kehotti myös muita jäsenvaltioita ja niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* [3].

   Lakiesitys hyväksyttiin tällä välin laiksi (alueellinen laki n:o 20/1992).

   Italian hallitus esitti huomautuksia 30 päivänä syyskuuta 1994 päivätyllä ja 5 päivänä lokakuuta 1994 vastaanotetuksi kirjatulla kirjeellä.

2. Kyseessä olevat toimenpiteet muodostuvat kertatuesta, jota ei tarvitse maksaa takaisin, Friuli-Venezia Giulian alueella toimivalle "Associazione tenutari stazione taurine" ("Associazione") -yritykselle, joka harjoittaa nautojen luonnollista astutusta.

   Alueellisen lain n:o 20/1992 30 artiklassa säädetään 200 miljoonan liiran suuruisen tuen myöntämisestä ensisijaisesti sääntöjenmukaiselle astutustoiminnalle. Kyseinen toiminta koostuu erityisesti astutusta harjoittavien asemien toiminnan parantamisesta, jalostuksen edistämisestä, siitoeläinten hankinnoista ja välityksestä sekä tuesta eläinten ylläpitämiseen.

   Kyseisessä lakitekstissä täsmennetään, että toimien tavoitteena on kotieläinjalostuksen parantamista koskevan suunnitelman toteuttaminen alueen vuoristoisissa osissa. Tämän suunnitelman avulla olisi voitava Italian viranomaisten toimittaman selvityksen mukaan osoittaa menot, jotka voivat liittyä kaikkiin henkilöstö-, tarvike- ja kuljetuskuluihin.

[1] EYVL N:o L 148, 28.6.1968, s. 24
[2] EYVL N:o L 45, 1.3.1995, s. 2
[3] EYVL N:o C 159, 10.6.1994, s. 8

Italian viranomaisten toimittamien lisätietojen mukaan "Associazione" voi myöntää 96 astutusasemalle palkkioita kantakirjattujen siitossonnien ylläpitämiseksi. Kyseiset asemat kuuluvat mainittuun järjestöön (Associazione) ja sijaitsevat vuoristoalueilla.

Italian viranomaiset ilmoittivat ensiksi, että "Associazionelle" myönnetty 200 miljoonan liiran suuruinen summa jaetaan sen 96 jäsenasemalle samansuuruisina osuuksina. Kukin asema saa siis 2,08 miljoonaa liiraa, joka vastaa (vuoden 1992 perusteella) keskimäärin 42 prosenttia vuotuisista toimintakuluista. Italian viranomaiset korostivat lisäksi, että jäseninä olevien asemien kustannukset koostuvat siitoseläinten osto- sekä ylläpitokuluista.

Italian viranomaiset täsmensivät lisäksi, että tuen kokonaismäärästä 56 milj. liiraa kohdistettaisiin ostoihin ja 144 milj. liiraa siitoseläinten ylläpitämiseen vuoden 1992 kokonaismenojen perusteella.

Alueelliset viranomaiset eivät ole tarkentaneet tuen enimmäistasoa. Ne ilmoittivat kuitenkin, että tuki kattaa vähintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kuluista.

Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisen jälkeen komissio on saanut tietoja, joiden perusteella ei voida sulkea pois olettamusta, jonka mukaan tukea olisi myönnetty ennen kuin mainitussa menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

II.

1. Komissio ilmoitti Italian hallitukselle 22 päivänä helmikuuta 1994 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely alueellisen lain n:o 364/1 30 artiklassa säädettyjä tukia vastaan.

   Komissio ilmoitti mainitulla kirjeellä Italian viranomaisille pitävänsä kyseisiä tukia toimintatukina, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artiklan soveltamisen osalta komission vakiintuneen käytännön kanssa.

   Kyseiset tuet saattavat vääristää kilpailua sekä vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Ne täyttävät 92 artiklan 1 kohdassa määrätyt edellytykset eikä niihin voida soveltaa mitään mainitun artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätyistä poikkeuksista.

2. Italian viranomaiset eivät yhtyneet päätelmiin, jotka komissio esitti Italian hallitukselle osoittamassaan tiedonannossa, vaan väittivät, että kyseiset toimenpiteet eivät vääristä kilpailua eivätkä vaikuta yhteiseen maatalouspolitiikkaan.

   Muut jäsenvaltiot tai muut asianomaiset eivät tehneet asiasta huomautuksia komisiolle.

III.

1. Asetuksen (ETY) N:o 805/68 24 artiklan mukaan perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artiklaa sovelletaan mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden tuotantoon ja kauppaan, jollei mainitussa asetuksessa toisin säädetä.

2. Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

   Kyseessä olevat toimet ovat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisia tukia koska niillä voidaan kohentaa tukea saavien yritysten taloudellista tilannetta verrattuna sellaisiin yrityksiin, jotka eivät saa tällaista tukea. Näin ollen ne vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua edellä tarkoitetussa merkityksessä.

   Ottaen huomioon kyseisen alan kaupan arvon (vienti Italiasta yhteisöön: 163,84 milj. ecua; tuonti yhteisöstä Italiaan: 2 470,92 milj. ecua vuonna 1992 (1)), on ilmeistä, että kyseiset tuet vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä ne suosivat kansallista tuotantoa muista jäsenvaltioista tulevaan tuontiin nähden.

   Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että tietyn tuen suhteellisen pieni määrä tai tukea saavan yrityksen pieni koko sulkee pois sen todennäköisyyden, että tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

   Edellä esitetyn huomioon ottaen kyseiset tuet ovat valtiontukia, jotka täyttävät perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätyt edellytykset.

3. Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta soveltumattomuus-periaatteesta on kuitenkin olemassa poikkeuksia.

IV.

1. Perustamissopimuksen 92 artiklan 2 kohdassa määrättyjä poikkeuksia ei selvästikään voida soveltaa tässä tapauksessa. Italian viranomaiset eivät ole niihin myöskään vedonneet.

2. Perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia on tulkittava suppeasti tarkasteltaessa alueellista tai alakohtaista tukiohjelmaa sekä yksittäisiä tapauksia, joissa sovelletaan yleistä tukiohjelmaa.

(1) Comext, 20.11.1995

Niitä voidaan myöntää vain sellaisissa tapauksissa, joissa komissio voi todeta tuen olevan tarpeellinen, jos jokin kyseisistä tavoitteista voidaan sen avulla saavuttaa. Mainittujen poikkeuksien myöntäminen tuelle, jonka vaikutuksista ei ole vastaavia takeita, mahdollistaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan vaikuttamisen ja vääristäisi kilpailua perusteettomasti ja yhteisön edun vastaisesti ja suosisi näin aiheettomasti tiettyjen jäsenvaltioiden toimijoita.

3. Tässä tapauksessa tuen vaikutuksista ei ole tällaisia takeita. Italian hallitus ei itse asiassa ole toimittanut eikä komissio myöskään havainnut minkäänlaista perustelua sille, että tuki täyttäisi jonkin perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrätyn poikkeuksen soveltamisen ehdot.

4. Ei ole kyse toimista, joilla pyrittäisiin edistämään Euroopan yhteisön yhteistä etua koskevaa tärkeää hanketta perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Toimet eivät myöskään ole senlaatuisia, että niiden avulla voitaisiin mainitun säännöksen mukaisesti edistää jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamista.

5. Komissio on tehnyt Italian toimittamien huomautusten perusteella jäljempänä olevat huomiot ja päätelmät.

Niiden perusteiden mukaan, jotka komissio on vahvistanut kotieläintuotannon alalla myönnettäviä valtiontukia koskevista aiheellisista toimenpiteistä antamassaan ehdotuksessa (asiakirja 75/29416, 19.9.1975), se pitää yhteismarkkinoille soveltuvana:

— tukea tällaisten eläinten ylläpitoon, siten, että tuen osuus on enintään 30 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, edellyttäen, että tällaiselle poikkeukselle on erityiset ja etenkin alueelliset perusteet;

— tukea tällaisten eläinten hankintaan, siten, että tuen osuus on enintään 40 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Komissio toteaa ensinnäkin, että niin ostojen kuin ylläpidon osalta edellä mainitussa ehdotuksessa vahvistetut tuen osuuden enimmäistasot on ylitetty. Italian hallitus itse asiassa myönsi, että edellä mainitut tuen osuuden hyväksytyt enimmäismäärät ylitettiin suunnitelluissa toimissa huomattavasti.

Kaikkein suotuisimmassakin tapauksessa, eli jos tuen osuuden enimmäismäärä olisi Italian viranomaisten tarkoittama 42 prosenttia, määrätyt enimmäistasot ylitetään.

Komissio ei ole myöskään voinut vahvistaa, että tukea ei ole myönnetty mihinkään muihin menoihin kuin hankintoihin tai ylläpitämiseen.

Mainitussa 30 artiklassa säädetään, että tuki on tarkoitettu ensisijaisesti, eikä siis yksinomaan, sääntöjenmukaiseen astutustoimintaan.

Kyseinen toiminta koostuu erityisesti astutusta harjoittavien asemien toiminnan parantamisesta, jalostuksen edistämisestä, siitoseläinten hankinnoista ja välityksestä sekä niiden ylläpidon tukemisesta.

Mainitun 30 artiklan sisältö ei takaa minkäänlaista kiinteää yhteyttä tuen myöntämisen ja toisaalta osto- ja ylläpitokulujen välillä.

Italian viranomaisten toimittamista tiedoista ei käy ilmi, eikä komissio myöskään ole voinut todeta, että säädetyt tuet kohdistettaisiin pelkästään eläinten ostoista tai ylläpidosta tuensaajille aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.

Se, että Italian ilmoittama tuen määrä ja osuus viittaavat jo aiheutuneisiin menoihin (asemien kokonaiskustannukset vuonna 1992) osoittaa, että 30 artiklassa säädetyille tuille ei ole olemassa pääasiallista perustetta, jotta komissio voisi hyväksyä investointituiksi, eli tuiksi, joilla on kannustava vaikutus.

Alueelliset viranomaiset ovat kieltäneet sen, että tuki liittyisi jo aiheutuneisiin menoihin ja että sitä ei täten voitaisi pitää kannustavana tukena. Alueelliset viranomaiset korostavat, että tuki on suunniteltu vuodeksi 1992 kattamaan kyseisenä vuonna aiheutuvia menoja.

Komissio toteaa tämän osalta, että ajanjakso, jolta tuensaajat voivat ilmoittaa hyväksyttävät menonsa (eli 1 päivästä tammikuuta 1992 31 päivään joulukuuta 1992), ei rajoitu pelkästään kyseisen lain hyväksymisajankohdan jälkeiseen aikaan. Toisin sanoen näitä toimia koskevalla lailla ei rohkaistu tuensaajaa tekemään investointeja.

Edellä esitetyn perusteella komissio arvelee, että kyseiset toimenpiteet muodostavat siten komission vakiintuneen käytännön kanssa ristiriitaisen toimintatuen.

Komissio on siten joutunut tekemään päätelmän, jonka mukaan suunnitellut tuet eivät täytä yhteisön perusteita tuelle, jolla edistetään kyseisen alan kehittämistä; niitä on siis pidettävä toimintatukina, joiden avulla tuensaajien olosuhteita tai rakenteellista tilannetta ei voida parantaa pysyvällä tavalla.

Tämän johdosta komissio katsoo, ettei kyseisiin, toimintatukena pidettäviin toimenpiteisiin voida soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa määrättyjä poikkeuksia, jotka koskevat määrättyjen alueiden taloudelliseen kehitykseen tai tiettyjen toiminnanalojen edistämiseen tarkoitettua tukea.

Edellä esitetty huomioon ottaen komissio ei voi hyväksyä Italian hallituksen esittämiä perusteluja.

Kyseisiin tukiin ei näin ollen voida soveltaa yhtäkään perustamissopimuksen 92 artiklassa määrättyä poikkeusta ja tukia on pidettävä yhteismarkkinoille soveltumattomina.

V.

Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisen jälkeen komissio on saanut tietoja, joiden perusteella ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että tukea olisi myönnetty ennen mainitun menettelyn lopullisen päätöksen tekemistä. Jos tuet olisi myönnetty ennen lopullista päätöstä, niitä olisi pidettävä laittomina.

Kun kyseessä ovat yhteismarkkinoille soveltumattomat tuet, komission olisi käytettävä mahdollisuutta, jonka sille tarjoaa tuomioistuimen asiassa 70/72 [1] 12.7.1973 antama tuomio, ja joka on vahvistettu tuomioistuimen asiassa 310/85 [2] 24.2.1987 sekä asiassa C-5/89 [3] 20.9.1990 antamassa tuomiossa, ja velvoitettava kyseinen jäsenvaltio perimään tuensaajilta takaisin laittomasti myönnettyä tukea vastaava määrä.

Takaisin periminen on tarpeen tilanteen palauttamiseksi ennalleen poistamalla kaikki taloudelliset edut, joista tuensaajat olivat perusteettomasti hyötyneet tuen myöntämisestä alkaen.

Takaisin periminen olisi suoritettava Italian lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen ja säännösten mukaisesti, ja koron olisi juostava tuen myöntämisajankohdasta alkaen. Korot on laskettava markkinakoron perusteella käyttäen viitteenä alueellisten tukien yhteydessä tukipalkkiota vastaavan määrän laskemisessa käytettyä kurssia [4].

Tämä päätös ei rajoita niitä päätelmiä, jotka komissio saattaa tarvittaessa tehdä yhteisen maatalouspolitiikan Euroopan yhteisön maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) saatavan rahoituksen osalta;

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Friuli-Venezia Giulian alueellisen lain n:o 20/1992 30 artiklassa säädetyt tuet ovat perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaan laittomia siinä tapauksessa, että niitä on jo myönnetty; tuet eivät perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisesti sovellu yhteismarkkinoille eikä niitä voida myöntää.

2 artikla

Italian on kumottava 1 artiklassa tarkoitettu säännös kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta.

3 artikla

Siinä tapauksessa, että tukea on jo myönnetty, Italian on vaadittava 1 artiklassa tarkoitettujen tukien palauttaminen perimällä ne korkoineen takaisin kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta.

Palautus on suoritettava kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen ja säännösten mukaisesti. Takaisin perittävistä määristä on perittävä korkoa kyseisen tuen myöntämisajankohdasta alkaen. Korko on laskettava markkinakoron perusteella käyttäen viitteenä alueellisten tukien yhteydessä tukipalkkiota vastaavan määrän laskemisessa käytettyä kurssia.

4 artikla

Italian on annettava komissiolle tiedoksi kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta ne toimenpiteet, jotka se on toteuttanut tämän päätöksen noudattamiseksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 7 päivänä helmikuuta 1996.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

---

(1) Kok. 1973, s. 813
(2) Kok. 1987, s. 901
(3) Kok. 1990, s. I-3437
(4) Komission tiedonanto jäsenvaltioille (EYVL N:o C 156, 22.6.1995, s. 5)